

Danmarks Deklarationens 10 anbefalinger

- 1. Princippet om bæredygtighed skal indskrives i Grundloven og indarbejdes i retspraksis** – som det er sket i f.eks. Norge og Finland. Det skal være en grundlæggende regel her i landet at borgerne har både ret og pligt til bevarelse af vores naturgrundlag – og myndighederne skal forpligtes til at sikre dette.
- 2. En ny økonomisk tyngdelov skal indføres** - bl.a. gennem en økologisk skattereform, der letter skatten på arbejde og i stedet beskatter ressourceforbrug. Det bæredygtige valg skal være det oplagte valg, fordi det er nemt, godt og billigt.
- 3. Renere teknologi skal fremmes.** Ressourceforbruget i de rige lande skal reduceres med 90 procent inden for de næste 50 år, og forbruget af fossil energi skal reduceres med 50% inden 2010. Brugen af farlige stoffer skal udfases. Kun herved kan vi give plads til, at alle folk på kloden og vore efterkommere får lige muligheder for at bruge af klodens ressourcer. Der skal sættes på forskning og udvikling, teknologivurdering, de mindst energiforbrugende løsninger samt genbrug og genanvendelse.
- 4. Et bæredygtigt arbejdsliv skal prioriteres.** Målet er et fysisk og psykisk sundt miljø på alle arbejdspladser, således at alle kan arbejde et helt liv uden at blive syge og nedslidte. Bl.a. skal medarbejdere involveres i virksomhedens bestræbelser på at opnå miljøforbedringer – og der skal sættes på uddannelse og opbygning af miljø-kompetencer hos medarbejdere. Også samspillet mellem arbejdsliv og privatliv skal bringes i fokus.
- 5. Den vilde flora og fauna skal sikres bedre levevilkår** - ved større sammenhængende naturområder – og integreret i by- og jordbrugslandskabet. Der skal gives større rum for naturens dynamik i Danmark, og naturen skal tættere på nutidens og fremtidens danskere. Det kan bl.a. ske ved en neddrogning af pleje- og friserings arealer, en udfasning af brugen af pesticider i jordbruget, fremme af ekstensive driftsformer i land- og skovbrug og en forbedring af adgangsforholdene til den danske natur – også i jordbrugslandskabet.
- 6. Det offentlige skal gå foran som grøn forbruger og grøn virksomhed** – ved konsekvent miljøbevidst indkøb og drift af offentlige institutioner, bygninger og arealer. Det kan både sikre store forbedringer for miljøet - og samtidig fremme udviklingen af grønne virksomheder og grønne produkter.
- 7. Lokalsamfund skal styrkes.** Bl.a. for at reducere biltransporten skal der udvikles bæredygtige lokalsamfund med boliger, beskæftigelsesmuligheder og vel fungerende servicefunktioner – også i landdistrikterne.
- 8. Der skal skabes rum for folkelig involvering og dialog om samfundets udvikling** - bl.a. ved at fremme mulighederne for at gennemføre økologisk og socialt fornuftige projekter og eksperimenter, der kan pege på nye, mere bæredygtige livsformer. Læring om bæredygtighed skal også være en integreret del af alle former for uddannelse, og emnet 'bæredygtighedens principper og praksis' bør indgå i folkeskolernes undervisningsplaner.
- 9. Danmark skal gå foran i arbejdet for global solidaritet.** Som et af verdens rigeste lande har Danmark en forpligtelse til at arbejde for solidaritet med verdens fattige. Det betyder, at nye former for hjælp til selvhjælp skal fremmes – specielt retfærdige vilkår for samhandel. Det kræver også en omlægning af de rige landes bistandshjælp fra almisseprincip til finansiering via internationale, direkte indtægtskilder, f.eks. skat på spekulative valutatransaktioner og løvbundne (blok)udligningstilskud, som mellem rige og fattige kommuner i Danmark.
- 10. Et integreret sæt af bæredygtighedsindikatorer skal udvikles.** Vi har brug for et helhedsorienteret billede af samfundsudviklingen, og derfor må vi forlade idéen om et enkelt udviklings index- som BNP. I stedet må vi gå over til et sæt af bæredygtighedsindikatorer, der kan vise os noget om udviklingens retning både på det sociale, det miljømæssige og det økonomiske område, og både på kort- og på længere sigt. Der skal fastsættes mål for, hvor langt udviklingen skal være nået om eksempelvis 5, 10 og 20 år.

Hvad er Bæredygtig udvikling?

Der findes ikke én sandhed om, hvad der er en bæredygtig samfundsudvikling. Der findes forskellige opfattelser, som baserer sig på forskellige værdier og holdninger.

Hvad er DanmarksDeklarationen?

DanmarksDeklarationen er et debatoplæg om Danmarks udvikling - et bud på, hvilke værdier, visioner og konkrete tiltag et bæredygtigt Danmark bør bygges på. Den er foreløbig underskrevet af 70 organisationer og 12 kommuner som et folkeligt bidrag til regeringens arbejde med en national strategi for bæredygtig udvikling. Denne folder indeholder et sammendrag af DanmarksDeklarationen, som kan læses og downloades i sin fulde længde fra www.DanmarksDeklarationen.dk

Danmarks Deklarationens værdier og visioner for det 21. århundrede

Vi er indbyrdes afhængige af hinanden og af naturen. Derfor må vi påtage os et medansvar for alle de kredsløb og samspil, vi er en del af - både miljømæssigt og socialt.

En bæredygtig udvikling må bygge på alle menneskers lige ret til at bruge af klodens ressourcer - i nutiden og i fremtiden. Derfor, og fordi naturen er værdifuld i sig selv, må det respekteres, at der findes grænser for forbrug af råstoffer og arealer og for udledning af forurenende stoffer. Indsigt i naturens fysiske begrænsninger må forenes med visioner om 'det gode liv'.

Penge har i en periode være gjort til al tings målestok og til et mål i sig selv. Det, vi ønsker nu, står på mange måder i modsætning til øgede produktivetskrav, et accelererende tempo og voksende risici i et samfund, hvor der konkurreres for at opnå størst mulig økonomisk vækst. Nu er det tid til at vægte andre værdier højere.

I det 21. århundrede må vi udvikle et samfund

- som er rummeligt og tolerant, med plads til og brug for alle.
- med lige muligheder for et aktivt, tilfredsstillende og ikke nedslidende arbejdsliv, som samtidig levner tid til familie og privatliv - og til at vise nærhed og drage personlig omsorg.
- der opmuntrer os til at være kreative og skabe ting, der rækker ud over det rationelle og nødvendige.
- med et sundt og giftfrit miljø, indendørs som uden-dørs, med ren luft, giftfrit drikkevand og naturligt sunde fødevarer fri for kunstige tilsætningsstoffer.
- der giver mulighed for at opleve en dynamisk og vild natur, og ikke kun en styret og stækket natur.

Det kræver, at vi politisk, erhvervmæssigt og personligt bliver i stand til at tænke langsigtet og helhedspræget - og træffe afgørelser, hvor det økonomiske ikke er den afgørende faktor.

Der er ikke kun ét bæredygtigt samfund og én måde at leve bæredygtigt på. Men der er visse grundlæggende betingelser, som må opfyldes:

- Et bæredygtigt samfund må nødvendigvis være et **'kredsløbssamfund'**, baseret på vedvarende energikilder - og recirkulering af råstoffer. Herved kan vi mindske forbruget af ressourcer og undgå affald og forurening. Det normale må være at maden, energiforsyningen og råmaterialerne i produktionen afspejler de lokale forhold og ressourcer. Det er også vigtigt **at styrke det lokale demokrati og det sociale og kulturelle fællesskab**, hvis vores kultur skal optage en økologisk dimension.
- I et bæredygtigt samfund må **det økonomiske system afspejle de rammer**, som vores naturgrundlag og vores fælles værdier sætter for produktion og forbrug. Det skal kunne betale sig at handle bæredygtigt, og de økonomiske spilleregler skal opmuntre til at investere i bæredygtig produktion. Men ikke alt kan styres via markedsmekanismer, og der er stort behov for en **politisk styring** præget af helhedssyn, et langsigtet og globalt perspektiv – og baseret på demokratiske principper om **indflydelse og deltagelse**.
- Vores brug af teknologi og udviklingen af ny teknologi må tænkes nøje sammen med de værdier og mål for samfundsudviklingen, vi har. Det er helt centralt, at vi vurderer og stiller **krav til vores teknologi** - ellers risikerer vi at blive underlagt de systemer, vi selv har skabt. Det bæredygtige samfunds teknologi må være baseret på ugiftige, nedbrydelige og genanvendelige stoffer samt vedvarende energikilder. Et vigtigt sigte for al teknologisk udvikling må være en mere effektiv anvendelse af knappe naturressourcer.
- Omstilling til et bæredygtigt samfund kræver en **involvering af alle** i samfundet- og af alle niveauer. Hvis det skal lykkes at mobilisere civile borgere og erhvervslivet i bæredygtige løsninger, forudsætter det nye demokratiske dialog- og samarbejdsformer mellem myndigheder, borgere, eksperter og virksomheder.